

ÆTT OG ANNET

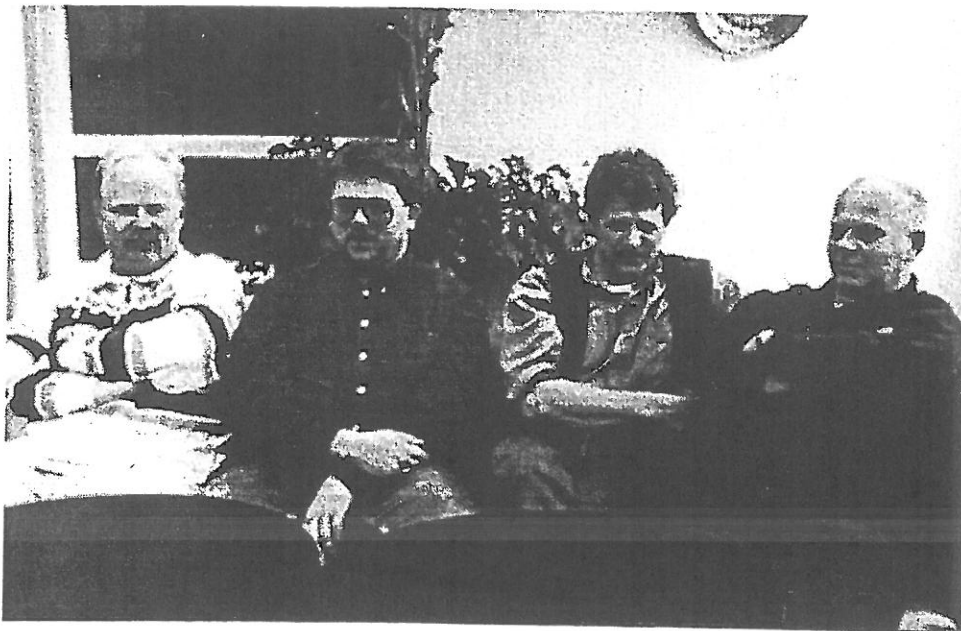
Løssalg Kr. 15.-

Årgang 17 Utgave 41

Grenland Ættehistorielag

Oktober 1996

KONGSBERGTUREN 4. MAI 1996

Her ser vi medlemmer av Grenland Ættehistorielag i foajéen på Statsarkivet på Kongsberg.

INNHOOLD:

Side	2 : Nye medlemmer.
Side	3 : Budstikka 3-1996.
Side	4 : Vi presenterer våre medlemmer.
Side	5- 6 : De gamle mestere - Om Simen Meens koner.
Side	6 : Om gjeting.
Side	7- 8 : Kommentarer til artikkel om Tor Bolvik.
Side	8 : Nye internettsider.
Side	9 : En gaardskarl paa Findal.
Side	9 : Lars Christophersen Brevig.
Side	10 : Litt om turen til Statsarkivet, Kongsberg.
Side	11 : Nye datadisketter.
Side	11- 12 : Spørsmål og svar.

REDAKSJONSKOMITE :

Thor Gundersen	Sivert Urnes vei 55	3714 SKIEN	Tlf. 35 522784
Terje Rehn Holm-Johnsen	Trollveien 35 c	3925 PORSGRUNN	Tlf. 35 566265
Per Stian Bjørnø Kjendal	Fredbobakken 9	3919 PORSGRUNN	Tlf. 35 556666
Jan Christensen	Kvernbekkveien 5 a	3716 SKIEN	Tlf. 35 524708

Bladet kan nå også motta kommentarer og bidrag via e-mail :
Per Stian : kjendal@online.no
Jan : jchriste@online.no
Terje : trhj@sn.no

Bladet blir redigert av Per Stian B. Kjendal og Terje Rehn Holm-Johnsen, og trykket på Hydro Porsgrunn.
Bilag til bladet kan leveres i alle dataformater. Foto : Per Stian B. Kjendal og Nicolay B. Flor.

INFORMASJON OM GRENLAND ÆTTEHISTORIELAG :

Styret i laget :

Formann	Nicolay B. Flor	Tlf. 35 501255
Viseformann	Thor Gundersen	Tlf. 35 522784
Kasserer	Torbjørn Aasetre	Tlf. 35 568143
Sekretær	Jan Christensen	Tlf. 35 524708
Arkivar	Reidar Ballestad	Tlf. 35 500484
Arkivar assistent	Kersti Sorter	Tlf. 35 972157
Styremedlem	Lisbeth Meistrand	Tlf. 35 518335
Varamedlem	Gunnlaug Aasetre	Tlf. 35 568143
Varamedlem	Per Stian Bjørnø Kjendal	Tlf. 35 556666

Kjenner du slektsforskere i Grenlands-området som fremdeles ikke er medlem i vår forening, og som derved går glipp av muligheten for å bruke vårt meget gode arkiv? Det kan skyldes at vedkommende ikke vet hvor en skal henvende seg. Her er alle nødvendige opplysninger for den som vil bli medlem:

Kontakt formannen, Nicolay B. Flor, Stasjonsv. 4, 3712 Skien, eller
kassereren, Torbjørn Aasetre, Mørjev. 146, 3947 Langangen.

Prisene for medlemskap er som følger:

Enkeltperson kr. 80, Ektepar kr. 100, Pensjonist kr. 50, Pensjonistektepar kr. 60, Skoleungdom kr. 50

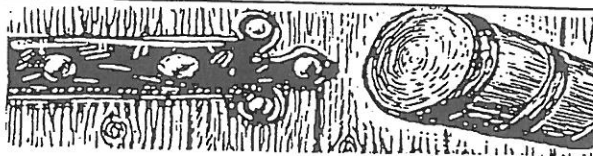
Kontingenten sendes til: Grenland Ættehistorielag,
Postgirokonto 0814 3663184,
Mørjev. 146,
3947 Langangen.

NYE MEDLEMMER

Vi har fått følgende nye medlemmer i laget, som vi ønsker velkommen.

Kristin Aanonsen, 3940 Heistad
Kjersti F. Bergstrøm, 3931 Porsgrunn
Alden Bestul, Rockville, Maryland, USA
Martin Enoksen, 3911 Porsgrunn
Berit Holth, 1256 Oslo
Arnfinn Hovde, 3913 Porsgrunn

Kjell Langaas, 3718 Skien
Torleif Moen, 3800 Bø
Maren Rui, 3715 Skien
Helge Simonsen, 1284 Oslo
Anders Vangen, 3945 Eidanger
Aase Irene & Kjell Kristoffersen, 3721 Skien

BUDSTIKKA

BIBLIOTEKMØTER FOR HØSTEN 1996

3 oktober, 17 oktober
7 November, 21 november (UTVIDET MØTE)
5 desember

Som vanlig begynner disse møtene kl 1800 og avsluttes når biblioteket stenger,
bortsett fra de utvidete møtene, som går fram til 21/22.00 tiden

"RUNDT EN PC" med Brother's Keeper.

Ny(e) gruppe(r) á 4-5 deltakere vil bli startet opp igjen i høst hvis det er interesse. Tanken bak det hele er å hjelpe medlemmer som gjerne vil begynne å bruke dataprogrammet Brother's Keeper og som i tillegg føler at de er litt usikre i vanlig pc-bruk.

4-5 ganger i løpet av høsten møtes vi hjemme hos hverandre, rundt pc-en, og prøver å løse problemer som har dukket opp i forbindelse med programmet eller

kanskje med skriveren. "Kursavgiften" blir utgiften til å holde kaffe og kanskje litt å bite i den kvelden vi møtes hjemme hos deg.

Påmelding til Nicolay Flor, telefon 35 50 12 55

Brother's Keeper for Windows - Norsk versjon

Det går nok tregt med den norske utgaven av BK5 for Windows. I et notat fra John Steed fra 1 august sier han at den norske utgaven ikke blir ferdig før etter januar 1997.

MØTEJOURNAL

Som noen kanskje har oppdaget, ble det på bibliotekmøtet 5 september innført møtejournal.

Dette gjøres for å få en oversikt over hvor mange av medlemmene som er innom møtene våre. Journalen blir liggende framme på bordet på hvert møte, og det er opp til den enkelte å huske på å skrive inn navnet sitt

NYTT TIL ARKIVET

Ankommet:

Gjerpen og Luksefjell kirkegårdsregister på fornavn og etternavn
Skiftekontregister over Bamble, Brevik, Langesund og Sannidal
Folketelling Gjerpen 1835 og 1891 dataregistrert
Folketellingen 1900 (alfabetisert i hefter) for Skien, Holla, Stathelle, Gjerstad, Brunlanes, Hedrum, Lardal og Fredriksværn

Er bestilt:

Håndbok i registrering og bruk av historiske persondata - av G. Thorvaldsen

HØSTMØTET

"Giftermål over fylkesgrensene"

Hvor flyttet folk fra og hvor flyttet folk til i gamle dager? Hvorfor giftet mange fra Gjerstad seg i Gjerpen på 1800-tallet? Hvem dro fra Aust-Agder for å gifte seg i Bamble eller Drangedal?

Slike emner vil lokalhistorikeren Olav Ulltveit-Moe fra Gjerstad ta for seg på årets høstmøte som denne gang arrangeres sammen med Norsk Slekthistorisk Forening. Og Olav Ulltveit-Moe kommer neppe alene; slekthistorikeren Torstein Skaali vil sannsynligvis bli hans gode støttespiller.

Tid og sted: 31 oktober 1996 kl. 1900 på Eidanger Menighetshus, Schønningsvei 17, Porsgrunn

Parkering utenfor menighetshuset eller ved kirken like ved.

VEL MØTT

VI PRESENTERER VÅRE MEDLEMMER :

Vi presenterer 2 medlemmer denne gang. Dette for at personer som holder på med samme slekt, lettere skal komme i kontakt. Dette er jo også sosialt, vær ikke redd for å ta kontakt. Vi vil hovedsaklig ta personer som kommer på møter.

Navn: **Torbjørn Aasetre**

Adresse: Mørjeveien 146, 3947 LANGANGEN,
TLF. 35 568143

Begynte med slektsforskning for ca 25 år siden etter et kurs i slektsforskning. Også interesse for lokalhistorie. Var med i bokkomiteen for gårds- og slektshistorien for Eidanger. Sammen med Thor A. Wiersdalen forfatter av Langangens Historie.

Stammer fra disse gårder/steder: **Eidanger:** Stamland, Rørarød, Grava, Lunde, Kvestad, Wiersdalen, Langangsrønningen. **Sauherad:** Lindheim, Klevar, Håttvedt, Hem, Venheim, Haukvik, Ryntvedt og mange andre i Sauherad. **Bø:** Borgja, Staurheim og Folkestad. **Gransherad:** Helleberg, Sætre og Haave. **Seljord:** Dale, Skarpedale, Hegni, Rui og Storstaul. **Vestfold:** Brunlanes: Solum, Nevlungen, Arøya og Stokkøya. **Stokke:** Stokmann, Fossnes og Qvist.

Etterlyser: Alt om slekten Qvist, opprinnelsen tilbake til Danmark. Opplysninger om Jens Justson Beck, ??? i Hjartdal først på 1700. Kom vel også fra Danmark.

Navn: **Reidar Ballestad**

Adresse: Enggravhøgda 5, 3711 SKIEN,
TLF 35 500484.

E-mail : ballesta@online.no

Hadde en svigersønn som drev med litt slektshistorie og som gjorde meg interessert. Begynte så smått i 1980-årene.

Stammer fra disse gårder/steder: **Gjerpen:** Bakken, Svinholt, Lie, Riis, Langerød, Nygård, Borge, Meen, Ballestad, Bøle, Løberg, Gulseth, Limi (lensmannslekta) og Tufte. **Siljan:** Kiste. **Eidanger:** Aas.

Etterlyser: Torchild Webrandsen, g. 1784 med enke Berthe Tronsdatter fra Aas-eiet. De bodde på en plass under Lie. Han er muligens fra gården Hovda i Uvdal, Buskerud.

DE GAMLE MESTERE

- HVA DE KAN FORTELLE OM SIMEN MEENS KONER

- og nogo attåt ...

Av Anne - Grete Kittilsen

I Sauheradbøkene har Jon Hvitsand et lite kapittel om "Slekta på Ryk i Våle". Der omtaler han en viss **Mathis Eilevson**, som kom til å eie storgården Skjerven. Han refererer her til Mogens Bugges bok "Skjerven i Lardal." Denne boken kom jeg forleden over, og leste med stor interesse om hvordan Bugge har brukt jordlister for å se hvor det ble av godset til Mathis etter hans død. Hele fire av hans barn og svigerbarn er identifisert ut fra denne godsdelingen. Hvem som var barn og hvem som var svigerbarn, er riktignok korrigert senere av andre. Men Bugge sier at da disse hadde fått sitt, var det en part som sto igjen. Den hadde han lett etter, og funnet den igjen i en jordliste fra 1622/23 - hos en mann som hette **Rasmus Linna** og bodde i **Bamble** - og som hadde den som **giftingsgods**!

Nå har det seg slik at denne Rasmus - som hadde patronymikonet **Olson** - er en gammel bekjent av meg, og han var gift med en dame som er velkjent for alle som arbeider med Gjerpen - nemlig **Marthe Simensdatter** - datter av **lensmann Simen Dyresen Meen**. Det måtte være henne som hadde arvet Skjervengodset! Men Marthe var ikke datter av noen Mathis - og Simen var heller ingen Mathissønn. Og det dreier seg om hele 12 gårdparter i Vestfold og Telemark - altfor mye til å ha havnet hos henne på annen måte enn ved arv. Forklaringen var åpenbar: **Mathis Eilevsson** må ha hatt enda et barn - det må ha vært en datter som var død før 1620, som hadde vært gift med Simen Meen, og som var mor til Marthe Simensdatter.

Mogens Bugge tok ikke opp i boken hvem Rasmus var - men han har fulgt ham i jordlistene frem til 1643, da hans "enke **Marthe Simensdatter**" sto som eier av den jorden Rasmus eide året før. Han gikk heller ikke inn på hvem vel Marthe kunne være - men for oss

som vet *det*, ser dette ut til å være den hittil beste forklaringen på hvem Simen Meens kone var.

I Norsk Slekthistorisk tidsskrift har jeg funnet flere artikler som omhandler slekten på Meen. De er alle skrevet av en annen "gammel mester," nemlig C. S. Schilbred. I en av disse hevder han at **Simen Meen** i 1624 satt med et for meg overraskende **giftingsgods** - nemlig **Linna i Bamble**. Og ikke bare Linna, men alle de gårdpartene som en "**Gunder Linna**" er oppført med i 1615! Så vidt jeg kan skjønne, er dette klar tale: Simen Meen har vært gift iallfall to ganger - **først med en datter av Mathis Eilevson Skjerven, og så med en datter av Gunder på Linna!**

I en annen av Schilbreds artikler fant jeg for lenge siden et lite notat om at **Simen Meen hadde "en datter bosatt på Berøen."** Dette gjorde meg nysgjerrig! Jeg fant snart ut at det måtte dreie seg om Berøy i Skåtøy, som den gang lå i Sannidal. På Simens tid satt det en **Jon Olsen** der. Han var lensmann, og ifølge Skåtøyboka kom han fra en gammel lensmannsslekt som hadde bodd på Berøy i generasjoner, uten å eie jord der. Derimot fant jeg ut at han hadde eier- interesser blant annet i Tangvall i Bamble, noe som i seg selv er nok til å gjøre ham interessant! Han måtte da være en brukelig svigersønn for Simen. Og ikke nok med det - i Gjerpensboka dukket han uventet opp som eier av en av Simens tidligere gårder - nemlig **Nærum** - "senere på 1600-tallet." Men to andre eiere av Nærum er også nevnt i samme avsnitt - den ene het **Mathis Rasmussen**, og han var **Jons brorsønn**. Den andre var **Gunder Rasmussen Fostvet i Bamble**.

Denne opplysningen satte virkelig fart i meg. *Hva må være navnet til Mathis Rasmussens far - når han har en bror som heter Jon Olsen?* Det var ikke vanskelig å regne ut at **Jon Olsen**

Berøen hadde en bror ved navn **Rasmus Olsen**. Hvem kjente jeg så fra før som hadde det navnet? Jo selvfølgelig - **Rasmus Olsen på Linna**! Hvor mange flere med samme navn kunne det være her i distriktet på samme tid? Sikkert ikke så mange. Og hvor mange av dem igjen kunne ha en sønn som hette **Mathis**? Antallet krympet. Og hvor mange **Rasmus Olsen** kunne ha en sønn som hette **Mathis** og som i tillegg eide en gård som tilhørte **Simen Meens** gods iallfall fra 1615? Og som **Marthe Simensdatter Linna** eide i 1645? Nå begynte det å bli tynt med kandidater. Jeg var temmelig sikker på at **Rasmus Olsen Linna** var lensmann **Jon Olsen Berøens** bror, og at **Mathis Rasmussen** på Nærum var sønn av **Rasmus** og **Marthe**. Dessuten mistenkte jeg sterkt at **Gunder Rasmussen Fostvet** også var deres sønn. I litteraturen ellers har jeg bare lest om døtrene deres - bare *en* datter er skikkelig dokumentert ved skifte - de andre tre er av mere "tvilsom karakter." I matrikkelen for 1647 fant jeg dessuten under gården Holla i Holla at den var eid av "**Marette Lehnne i Bamble med sin søn**" - så det var iallfall *en* sønn i familien. Men jeg trengte liksom noe mer for å være sikker - en bekreftelse - for ikke å si et mirakel!

Og miraklenes tid er sannelig ikke forbi! På et hyggelig kveldsmøte i Ættehistorielaget fikk jeg låne med meg hjem en bok som inneholdt overhoffrettsdommer - og jeg hadde ikke lest mange sidene før jeg fant en dom som angikk Nærum i Gjerpen. Dommen er fra 7.feb.1667, og gjelder pant i gården. Der går det fram at *Mathis Rasmussen, som var død, var blitt utlagt Nærum etter sin far i 1643, i umyndig alder. Hans verge hadde vært hans faderbroder Jon Berøen.* Straks han ble myndig, hadde han (i mai 1654) utstedt et pantebrev til **Isach Lauritsen**. Denne ville nå overta gården. Dette ble ikke innvilget fordi **Gunder Rasmussen** satt med den, og han var bror og nærmeste odelsmann! Hvem kan ønske seg bedre dokumentasjon?

Hvis jeg har klart å holde styr på linjene i dette, skulle **Simen Meen** nå være utstyrt med hele to koner, og to til nå for oss ukjente dattersønner. Hans svigersønn **Rasmus Linna** har fått både et fødested og en bror - og Schilbreds lille notat

om Berøen er bekreftet. Dette har vært mulig takket være "de gamle mestere", Ættehistorielagets boksamling, en stor porsjon flaks, samt en knivsodd enkel logikk. Hvor mye informasjon som fremdeles skjuler seg, både i primærkildene og i stoff som allerede er skrevet ned, skal vi som har glede av å jobbe med slektsgransking ikke sitte og lure på - vi skal gå og lete det fram - og vi vil om og om igjen bli overrasket over hva det er mulig å finne. **God jakt!**

Kilder, bl.a:

Papenheim: "Jordebok over Telemark ca 1615"
 "Skattematrikkelen 1647 VII Telemark fylke"
 C.S. Schilbred: Artikler i NST XXII og XXIII
 Bygdebøker: Bamble 1, Skåtøyboka s.60, Gjerpen 3 s.297-298, Sauherad 4 s.520
 Overhoffrettsdomar 1 1667-1679, s.44-45
 Mogens Bugge: "Skjervén i Lardal" 1942 s.27-29 (Tønsberg bibliotek)
 Bugges kilder på Riksarkivet: 1618/19 Jordliste over Mathis Eilevson Skjervens gods.
 Pengeskatten 1622/23 (pk.158) (Rasmus Linna)
 Jordebok for Stattholderskatten 1624/26 (pk.9)
 Jordebok for Stattholderskatten 1632/33 (pk.164)
 Jordebok for Stattholderskatten 1641/42 (pk.171)
 Garnisonsskatt/landskatt 1642/43 (pk.172) (Rasmus Linna / enken Marthe S.)

OM GJETING

Av Dag Straume.

Barns betydning som arbeidshjelp kommer klart fram i dette referatet fra skoleprotokollen fra Tørdal krets i Drangedal :

Den 8. september 1904 ble det behandlet en søknad fra læreren om å begynne skolen 1. oktober i stedet for 10. oktober slik som det var blitt bestemt. Tilsynsutvalget avslår søknaden med følgende begrunnelse :

"Da vi fryktede for at Skoleforsømmelsene vilde blive store paa grund af at Barna måtte gjete."

Min onkel har fortalt meg at det i Tørdal ble slutt på gjeting i skogen ca. 1920. Da begynte de å gjerde i skog og utmark.

KOMMENTARER TIL ARTIKKEL OM TOR BOLVIK OG HANS ARVINGER

Av Egil Borse.

Det vises til bladet Juni 1996 der det er en stor artikkel om Bolvik (Vold). For ordens skyld nevnes følgende: Bolvig (Vold) hovedgård var så vidt jeg kjenner til, bygget av **Halvor Borse** som bygget og startet Bolvik Jernverk, eiet flere skip og mange gårder. Han ble skutt på Geityggen (1701). Datteren **Inger Borse**, overtok. Hennes mann var **Hermann Leopoldus** som ble adlet Løvenskiold. Deres sønn var **Hermann Løvenskiold** og begge disse familiene bodde på Vold Hovedgård. Således oppstod den norske gren av Løvenskiold-slekten. Leopoldus senere giftemål ga den danske gren av slekten via Søfren. Hermann solgte senere Bolvig og kjøpte Fossum Jernverk. Bildet av **Inger Borse** henger på Museet på Brekke.

Halvor Borse hadde også datteren **Kirsten** som ble gift med **Niels Josten** fra Porsgrunn (Bjørntvedt gård) og de overtok Båseland (senere kalt Nes jernverk og da overtatt av **Kirsten Borses** datters familie, Aall). **Kirstens** datter het **Margrete** og ble gift med **Niels Aall** "og hun introduserte han til forretningsverdenen" i Norge, som det heter i historiebøkene.

Selv stammer jeg via familien Sem/Øvrom på Rising fra **Halvor Borses** sønn **Joachim Borse** som overtok Ulefoss jernverk fra sin far, og der **Løvenskiold** tok dette igjen senere på **Borses** barnebarns odel slik at det ble innen "familien", senere familien **Cappelen**. **Halvor Borse**, skriver Ulefoss jernverks historie, var "Ulefoss jernverks egentlige initiativtager" da han tok en utgått tillatelse til jernverk og fikk ny, bygget opp jernverket fra Fjære gård som eiet rettigheter på transportveien over Geiteryggen (bl.a. til Gråten).

Joachim Borse var gift med **Charlotte Amalie**, datter av Generalmajor **Johan Arnold**, Borgestad, og **Gertrud Klingenberg/Iseberg** fra Christiania. **Joachim** og **Charlotte** fikk bl.a. en sønn, **Hans**, gift **Gelmeyden** i Bergen og mor til fiolinisten **Ole Bull** i Bergen het derfor også **Borse Gelmeyden**. Videre fikk de datteren **Anne** gift **Tode** i Tinn. Skipper **Halvardus Borse** var bosatt på Vessia i Porsgrunn og gift med **Bolette Fredrikke Monrad**, datter av sognepresten **David Monrad** i Gjerpen og **Barbara Leopoldus Wiggers** fra Christiania (søster av **Leopoldus** som ble adlet **Løvenskiold** nevnt over). Det var også **Fredrich** som hadde en mindre stilling i det militære i Skjeberg (Østfold), og som pensjonerte seg som skadet. Han har en stor etterslekt i Østfold, Rakkestad, foruten ætlingene i Telemark.

Om **Halvardus**, hvis familie var mye sammen med Aall, heter det at han dro på "heisatur" til København med **Leopoldus** og der "fraskrev han seg" de siste verdiene, retten til transportveien over Geiteryggen under rene poker/heisatur eller lurerifesteligheter, heter det i litt triste danske bøker fra den delen av slekta, som utmaner dette litt mer enn jeg beskriver. Det foregikk litt av hvert på den tiden!! Det hviler her en mystisk uenighet.

Tilslutt nevnes at **Halvardus'** sønn het skipper **Joachim Borse**, en storkar fra Mule og Brevik som, da hans sønn døde, la ned og flyttet til to av døtrene som da bodde i Danmark. Hans datter **Charlotte Amalie** på Ballestad, ble gift **Stausholm**, og deres datter **Ingeborg Birgitte** ble gift med kirkesanger og stortingsmann fra Bratsberg, husmann **Mathias Øvrom**. Han representerte Venstre, og var bl.a. i sterk politisk debatt med **Løvenskiold** fra Høyre ved innføring av parlamentarisme i Norge. Deretter

ble **Mathias** datter **Marie**, gift med **Gunnar Sem**, av **Gråtopp** ætt som var meget velkjent i Gjerpen, der det er en solid statue av han ved Gjerpen kirke reist av folket. Hans søster var den første kvinnelige redaktør av Holmestrand Blad som idag er endel av Tønsberg Blad. Hun flyttet senere til Oslo, fikk problemer, og flyttet til København. Det er mange etterkommere i bl.a. Skien.

Det spesielle er spekulasjonene i historiebøkene om hvorfor **Leopoldus** kom til Telemark og giftet seg med **Borses** datter. Slekthistorene gir en meget god forklaring. Hemmeligheten var **Halvor Borses** annen kone. Gjennom den første kona fikk han Borgestad gård, men da sønnen døde ble gården senere overført til **Arnold** "grunnet en dyr svigermor" som det heter.

Den andre kona var imidlertid datter av slottspresten **Lobes** fra Akershus og **Sidselle Rasmusdatter** av gammel kjøpmannsfamilie i Christiania.

Lobes var fra Tysldand, og vanket nok med **Leopoldus'** tyske familie i Christiania. Derfor var det ingen tilfeldighet at sønnen og datteren til **Leopoldus** kom til Telemark.

Sidselle Rasmusdatter ble etter **Lobes'** død gift med eieren av gården Hvitebjørn ved Nesodden. **Sidselle** eiet Lian (Stubljan), og dette med eiendommer som Bogstad var deler av grunnlaget for bykulturen i senere Oslo, med inngifte i familier som **Leuch**, **Collett**, og gårder som Hafslund i Østfold m.m. Skien og Porsgrunn var således nært knyttet til Christiania og kan overhodet ikke sies å ha vært utenfor den delen av befolkningen som da ledet Norge og senere inngifte har knyttet disse familiene sterkere til den urnorske lavadei og husmenn fra Holla, Skien, Gjerpen, Porsgrunn og senere Langangen/Eidanger m.m.

Halvor Borses far antas å være Sogneprest **Søfren Hansen Borse** i Hjørdal. En av **Søfrens** døtre, **Anne**, ble gift med Sogneprest **Meidel** på Holla slik at familieimperiet rundt Ulefoss jernverk(Holla jernverk) og Ulefoss sag, idag gir meg (**Egil Borse**) røtter BÅDE fra de som drev jernverkene, og de som var husmenn, bønder og arbeidere der. I tillegg kommer mine røtter fra Kristiansand og Mandal, og kanskje derfra til **Tor Bolvik**.

Navnet **Borse** er sannsynligvis en sammenblanding med Telemarks-navnene Borse, Bosse, Borsen, Børsen, Børsjø, og det danske navnet Baarse, fra en småby 8 km sør for København med kirke ombygget fra **William Sejers** tid der Danmark ble samlet til ett rike.

Slekthistorien beskriver tidligere innvandring i Norge og inngifte med de urnorske slekter. Og kanskje er jeg like så interresert i alle mine slekter fra Solum, Holla, indre Telemark og Skien/ Porsgrunn som i alle år var den stille ryggrad i Telemark uten de store overskrifter.

NYE INTERNETTSIDER

Av Terje Rehn Holm-Johnsen.

Siden det sist ble informert om internetts muligheter i laget, har 2 nye medlemmer etablert hjemmesider med slektsinformasjon fra distriktet. Det er **Porsgrunn Genealogiske Side**, <http://home.sn.no/~trhj/> av Terje Rehn Holm-Johnsen og **Bamble Genealogiske Side**, <http://home.sol.no/sorter/> av Kersti Sorter.

Under **Porsgrunn Genealogiske Side** finner en diverse kilder fra Porsgrunn, Eidanger og Brevik. I tillegg anetavle for Terje Rehn Holm-Johnsen, samt en del informasjon om fanter.

Under **Bamble Genealogiske Side** finner en diverse kilder fra Bamble, og med Kersti og Øystein Sorters anetavler.

EN GAARSKARL PAA FINDAL

Av Jan Christensen.

Fra Skien Ukeblad 13 juli 1830 saksess følgende:

"Ved er Forhør over Pigen **Thone Halvorsdatter T.....** i Saude, er det bleven oplyst, at hun i to Aar, forklædt som Mandfolk og under Navn af **Thor Halvorsen**, har tjent som Gaardskarl hos **H(ans) P(edersen)*** paa Garnden Findal i Solumherred, uden at hendes Kjøen blev opdaget, uagtet hun endogsaa i den Tid skal have beilet til en Pige i Solumherred.

Som Gaardskarl var hun agtet og yndet af sit Herskab for den Nøiagtighed og Færdighed, hvormed hun opfyldte sine Pligter. Fra Solumherred reiste hun til Drangedal i sine Mandsklæder, men begav sig derpaa til Fjelds, hvor hun stjal en Fruentimmerdragt i hvilken hun kom tilbage til Saude."

Hvordan det videre gikk med denne saken, vites ikke.

* Jacob von der Lippe Hansens far.

LARS CHRISTOPHERSEN BREVIG

Av Jan Christensen.

Her ifjor en gang hadde jeg en tur til riksarkivet på leiting etter et angivelig skattemanntall for Skiensdistriktet for 1613. Det skulle befinne seg i Stattholderarkivet pakke DXI (61) Ymse lause blad, pakke 14. Dette var behørlig bestilt på forhånd, og ved ankomsten til riksarkivets lesesal ble en stor pakke med hyssing omkring levert til en spent og nysgjerrig undertegnede.

Jeg letet og jeg letet og plutselig så jeg et navn "**Lars Christophersen Brevig**". Det var jo ihvertfall et navn fra vårt område. Det sto i en lang liste med andre navn. Jeg bladde et par sider tilbake og kikket på første-sida av dokumentet...det stod datoen 17 januar 1713.... *Rulle over det Mandskab som efter hans Excell. Hr. General Lieutenant Huusmand høy respective Ordre schall Needgaae til Kiøbenhavn och overset paa efterskrevne Transport Skibber, som følger....* og så under "Matroser" stod oppført "**Lars Christophersen Brevig**" - "*findes paa Fregatten Løwendahls Gahley som comandris af Capt. Wessel*". Det hele var underskrevet av kaptein Wessel.

Fornøyd med dette bladde jeg videre, og mer om fregatten "Løvendals Gallei" var å finne. Det viste seg at den hadde 130 mann og lå 14 april 1713 til ankers ved Stavern og provianterte. En liste over mottatt proviant lå der i original, igjen undertegnet av kapteinen. De hadde fått ombord kjøtt og flesk, fisk, smør, gryn og erter, hartbrød, salt, lys, eddik og 120 tønner øl. Videre 170 pottar brennevin og 22 favner brenneved.

Vel hjemme i Skien kikket jeg gjennom alle mine notater fra Oslo-besøket, og navnet "Løvendals Gallei" slo meg som noe kjent. Jeg slo opp i Gyldendahls Leksikon, men nei... Løvendal var ikke nevnt.

Hva med kaptein Wessel. Jeg slo opp Tordenskiold.

Blink.... Midtveis nede på sida fant jeg "General Løvendal (da stattholder i Norge) gav ham kommandoen på "Løvendals Gallei", en liten fregatt på 20 kanoner. Det sto videre at etter slaget ved Rügen i 1712, førte han så en tid konvoier mellom Norge og Nederland inntill han ble kaptein i 1714.

Så det var altså det han drev med da **Lars Christophersen Brevig** var ombord. På denne turen skulle tydeligvis skuta til København, og den lå vel der utenfor Stavern og provianterte før en ny tur over Skagerak.

Så tilfeldig kan man altså finne interessant informasjon om våre forfedre...for noen har vel kanskje denne **Lars** som sin "forfar". Ikke det at jeg vet hvem han er, men kanskje noen andre i laget som leser disse linjene.

I så fall, fortsett på historien...."**HVEM VAR LARS**"

LITT OM TUREN TIL STATSARKIVET, KONGSBERG.

Av Thor Gundersen

Lørdag den 4. mai var det igjen klart for en forsommertur i Ættehistorielagets regi. Det nye Statsarkivet på Kongsberg viste seg å være et populært reisemål, for mellom 30 og 40 medlemmer var med på omvisningen i arkivet. Orienteringen og omvisningen startet kl. 13.30, men allerede kl. 9 ankom de første av turdeeltagerne! Det gjaldt jo å utnytte dagen fullt ut, og selv om vi i Grenland Ættehistorielag etter hvert har bygd opp et omfattende og godt arkiv selv, er det naturligvis i de større arkivene at vi virkelig kan arbeide effektivt. Her kan man finne andre kilder enn man tidligere har brukt; dette åpner igjen for nye innfallsvinkler, som så kanskje bidrar til at vanskelige problemer kan løses. Mange var godt fornøyd med det forskningsmessige utbyttet av dagen. Vi i styret var også opptatt av å finne kilder som bør kopieres og innlemmes i lagets arkiv, slik at våre medlemmer lettere kan bruke dem.

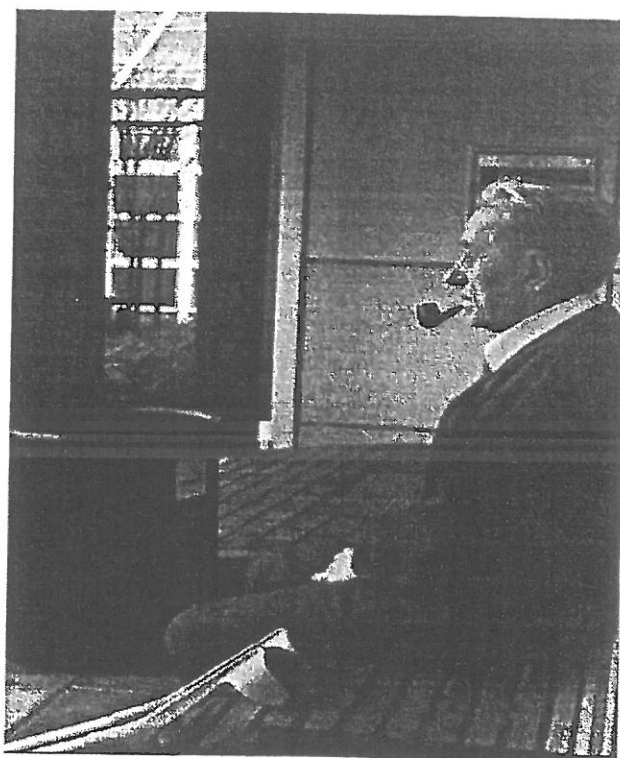
Lesesalen på det nye statsarkivet er innbydende, med lyse, gode arbeidsplasser og med de mest brukte kildene lett tilgjengelig. Her finnes kopier av kirkebøker, folketellinger, tingbøker, skifteprotokoller, panteregistre og pantebøker, for bare å nevne noe. Her finnes leseapparater for både mikrofilm og mikrokort, her finnes bygdebøker og slektsbøker, alt rett i nærheten av lesesalsplassene.

Selv med så megen åndelig føde å øse av, må man ha mat. Kantina var ikke betjent, men Ættehistorielagets turdeeltagere kunne fritt bruke det tidsmessige og lyse lokalet for å nyte sin medbrakte niste. Og det ble tid til både utveksling av notater og annen slektsprat.

Kl. 13.30 møtte vi Knut Skistad, som skulle vise oss rundt i det nye statsarkivet. Han var tydelig stolt av sin nye arbeidsplass - og med rette. Statsarkivet ligger i landlige omgivelser i utkanten av Kongsberg, og det er blitt et elegant og funksjonelt bygg. Et statsarkiv skal ta imot, bevare og gjøre tilgjengelig arkivmateriale fra den lokale og regionale statsadministrasjonen,

og på Kongsberg finner vi slike arkivsaker fra Buskerud, Telemark og Vestfold.

Skistad guidet oss gjennom bygningen og forklarte om mulighetene for å fylle de forskjellige funksjonene et arkiv skal ha, og vi fikk nok en følelse av at myndighetene bruker sparekniven, her som de fleste andre steder. Bl.a. har man spesialrom/-utstyr for å reparere gammelt og dårlig vedlikeholdt arkivalia, men det mangler penger til bemanning. Bemanningssituasjonen er det også som er årsaken til at man ikke helt

makter å være den service-institusjonen som et slikt arkiv bør være - f.eks. ved henvendelser/forespørsler og ved kopiering.

På vår vandring kunne vi konstatere at arkivsakerne nå er forsvarlig oppbevart, men de er altså ikke tilgjengelig for publikum. Man minnes med litt vemod arkivet i Gamlebyen i Oslo, der arkivarer høytidelig hentet fram de gamle kirkebøkene, slik at man selv kunne bla i dem. Og man innser at de nok er tryggere plassert nå. En vellykket tur. For de fleste blir det nok mange turer til Statsarkivet i Kongsberg.

NYE DATADISKETTER.

Vi har nå nye dokumenter lagt inn på data og som selges til medlemmer. Følgende nye disketter er nå tilgjengelige:

1. Skifter for Brevik, Bamble og Langesund, ca. 1665 - ca. 1800. 1 diskett i ASCII-format.
Dataregistrert av Kersti Sorter.
2. Folketelling for Gjerpen i 1825, 1835 og 1891 samt Brukere av gårder i 1670 (Skattemanntall).
Dataregistrert av Gard Strøm.
Dessuten Prestearkivet for Gjerpen 1783 til 1878. Alt på 1 diskett i ASCII-format.
Dataregistrert av Jan Christensen.
3. Skifter for Gjerpen 1695- 1895. 2 disketter i ASCII-format.
Dataregistrert av Reidar Ballestad.
4. Skien Kirkebok 1659 -1679. Dataregistrert av Gard Strøm.
Diverse skattelister fra Skien på 1600 tallet. Dataregistrert av Jan Christensen.
Denne disketten vil bli ferdig i løpet av høsten.

Data fra nr. 1 og 3 er også skrevet ut og ligger innbundet i bokform i vårt arkiv i Porsgrunn Bibliotek.

Jeg gjør oppmerksom på at nr. 1, 2 og 4 ligger ute på Internett på hjemmesidene til de som har stått for dataregistreringen.

Alle diskettene selges til medlemmer for kr. 40.- pr. stk. Kontrakt må som vanlig undertegnes. Til medlemmer utenom Grenland sendes diskettene med posten mot et tillegg for porto og eksp.omkostn.

Minner også om våre andre disketter, nemlig Folketelling Drangedal, Seljord Kirkebok nr. 1, Gjerpen Kirkebok 1681-1814/1829.

All henvendelse om kjøp skjer til
Reidar Ballestad.

SPØRSMÅL OG SVAR

Følgende personer søker opplysninger om slekt i Telemark. Ta kontakt med **Per Stian Bjørnø Kjendal, Fredbobakken 9, 3919 Porsgrunn, 35556666** om du kan hjelpe dem.

Clayton T. Heimberg, USA, søker opplysninger om sin sin slekt:

Hans oldefar, **Lars Falch Pedersen**, var fra Korset og bodde ved Kragerø. Han døde der 8. mai 1936. Hans oldemor, **Berthe Torine Olsen**, kom fra Oslo. De hadde fire sønner : **Peder, Christian, Birger og Louis**. **Christian** var hans bestefar. Han søker opplysninger om sin slekt i Norge.

Terje Solberg, Norge, søker også opplysninger om sin slekt :

Han leter etter **Kari Pedersdatter**, f.14/4 1813 i Sannidal, flyttet senere til Sønedeled (Slåttekjær ved Sevik). Han vet ikke mer enn dette.

Selv søker jeg opplysninger om :

Christen Jensen, f 30 jul 1810, dette er oppgitt ved død, og fødested er oppgitt : Kaarshavn. Han dør 12 mar 1901, Lille Kirkebukt, Kragerø, og begravet 18 mar 1901, Kragerø. Han var Skibsbyggmester. Han var gift med **Marie Olsdatter**, født ca 1811, Kragerø. Hun døde 10 nov 1882, Lille Kirkebukt, Kragerø, og ble begravet 16 nov 1882, Kragerø. Jeg har funnet begge i folketelling for Kragerø i 1865 og 1875 og begge oppgir at de er født på stedet, men kan ikke finne de. Og hvor er Kaarshavn?

SPØRSMÅL OG SVAR

Følgende personer søker opplysninger om slekt i Grenland. Ta kontakt med **Terje Rehn Holm-Johnsen**, Trollveien 35C, 3925 Porsgrunn, 35566265 om du kan hjelpe dem.

Ole Bjørn Darrud, Norge, søker:

1. **Anund Sørensen Fen** gifter seg 1763 i Holla med **Margit Halvorsdtr** fra Eidanger født ca 1731.

Brandon Benson Westley, USA, søker mer informasjon om følgende personer;

1. **Helena Bustrack**, gift med **Andrew Olaus Benson**, 1. Januar 1892 i Griggs County, Nord Dakota.
2. **NN Bustrack**. Han giftet seg med **Aslaug Simonsdatter**. De emigrerte sannsynligvis til U.S.A. mellom 1830 to 1885. **Aslaug Simonsdatter** var født 17. juli 1831 i Høydalsmo, og døde etter 1894 i USA.
3. **Saamund Aslakson Aae**. Født 1. mai 1786 i Høydalsmo. Han døde 20. Mars 1847 i Stoughton, Wiscounsins. Han giftet seg med **Gunild Simonsdatter Dalen** 18. Juli 1828 i Høydalsmo. Hun ble født 4. August 1795, og døde 2. Desember 1869 i Stoughton, Wiscounsins.

Otto C. Thygesen, Danmark, søker opplysninger om:

Bankbokholder **Peter Karenius Wright** (1832-1911) og hustru **Laura Valentine Henriette Rafn** (1840-1890). Deres datter **Ellen Rafn Wright** (13/2 1876 - 28/10 1937) var født i Porsgrunn og gift med **Frederik Christian Georg Schepelern**, f. 7/4 1868, d. 6/9 1936 som Stiftsprovst i Viborg, Danmark. Peter og Laura hadde i hvert fall 2 andre barn; **Marie Frederikke Wright**, gift **Beling** (17/11 1874 - 20/12 1954) og **Edwin Wright**, gift med en **Ninia** (?). Sistnevnte bodde 1955 i South Gouldsboro, Maine, USA.

Ellen Wright og **Fredrik Schepelern** er hans kone morforeldre.

Wenche Grinaker Wright, Norge, søker opplysninger om:

Hennes farfar, **Aksel Hilmar Wright** ble født i Porsgrunn 28.03.1874. Han hadde minst 4 søsken; **Eilert Wright** (f. 07.12.1871 i Porsgrunn), **Hanna Wright** (f. 18.07.1867 i Porsgrunn) og ytterligere 2 jenter, **Maren Wright** og **Henriette Wright**.

Det er de 2 sistnevnte hun etterlyser. Når og hvor er de født, og når og hvor døde de? Hun mener at **Maren** døde i ung alder, og at **Henriette** er født etter sin søster **Hanna**, men før begge sine brødre. Se forøvrig Wenche G. Wrights etterlysning i nr. 39.

Hanna Klerbrant, Sverige, søker etterkommere fra Mo:

"År 1889 d. 11 mars föddes och d. 14. april döptes ett flickebarn, **Anne-Sophie**. Förelldrar var vägarbetar **Ole Andersen Lundeqvam** och hustru, **Berta Magnilde Jacobsdotter**.

Min fråga är när och till vilken ort flyttade man från Mo ? Har inte funnit flera barn födda där."

Hanna Klerbrant, Manillagatan 30, 70212 Örebro, Sverige

Har du svart på etterlysninger i Ætt og Annet?

Og sendt ditt svar direkte til etterlyseren? Spalten heter "spørsmål og svar", så send alltid kopi av svaret til redaksjonen. Det er til alles interesse at vi også trykker svarene på spørsmålene.

Redaksjonen.